

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом від „___” 20__ р.
№ _____

Ректор _____ В.С. Бакіров

«___» _____ 20__ р.

ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ другий (магістерський) _____
(перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ магістр _____
(бакалавр, магістр, доктор філософії)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 05 “Соціальні та поведінкові науки” _____
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 052 “Політологія” _____
(код та найменування спеціальності)

*Затверджено вченою радою університету “27” квітня 2020 року,
протокол №_8_.*

I – Преамбула

Тимчасовий стандарт вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти _____ ,

(назва рівня вищої освіти у родовому відмінку)

у галузі знань _____ **05 “Соціальні та поведінкові науки”** _____

(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність _____ **052 “Політологія”** _____

(код та найменування спеціальності)

Ступінь вищої освіти _____ **магістр** _____

(назва ступеня вищої освіти у називному відмінку)

Розробники Тимчасового стандарту:

Работягова Ірина Володимирівна, к. політ. наук, доц. каф. політології

Тимчасовий стандарт розглянуто та схвалено на:

1.1. Вченій раді факультету/інституту: протокол № _____ від

« _____ » _____ 202 _____ р.

Голова Вченої ради факультету _____ О.С. Мурадян

1.2. Методичній комісії факультету/інституту:

протокол № _____ від « _____ » _____ 202 _____ р.

Голова методичної комісії факультету _____ Ю.Г. Сорока

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Галузь знань	<i>05 “Соціальні та поведінкові науки”</i>
Спеціальність	<i>052 “Політологія”</i>
Форми навчання	<i>денна</i>
Освітня кваліфікація	<i>магістр політології</i>
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	<i>Ступінь вищої освіти “Магістр” Спеціальність 052 “Політологія” Освітня програма “Глобальні студії та світова політика”</i>
Опис предметної області	<p><i>Політологія вивчає владно-політичні відносини на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), зокрема політичні ідеї та концепції, проблеми влади та публічної політики, формальні та неформальні політичні інститути та процеси, політичну поведінку, політичну культуру та ідеологію, світову політику та політику окремих країн та регіонів.</i></p> <p><i>Метою навчання є підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які ґрунтовно володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, знаннями сучасної політичної теорії та практики. Набуті компетентності можуть бути застосовані в експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-консультаційній, викладацькій, громадській та суспільно-політичній діяльності.</i></p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області охоплює принципи, поняття, категорії та концепції політичної науки. Здобувач вищої освіти навчається загальним та спеціальним підходам і методам нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології, спеціальних політологічних дисциплін.</i></p> <p><i>Інтегральною частиною освіти є оволодіння методологією сучасних соціальних наук, прикладними методиками, технологіями та інструментарієм аналізу політичної сфери.</i></p>
Академічні права випускників	<i>Можливість навчання за програмою третього (доктора філософії) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</i>

Працевлаштування випускників	<i>Випускник здатен виконувати професійні види робіт і призначений для практичної роботи у державних органах виконавчої (зокрема міністерстві закордонних справ) та законодавчої влади, дипломатичних місцях, громадських організаціях, міжнародних фундаціях та комісіях, науково-дослідницьких та експертно-аналітичних центрах, викладацької та інших видів професійної діяльності згідно законодавства України.</i>
-------------------------------------	---

III - Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми	Обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС.
---------------------------------	---

IV – Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	<i>Здатність розв'язувати комплексні спеціалізовані завдання в предметній сфері політології та застосовувати широкий спектр сучасних теорій і методів політичних досліджень та аналізу політики в експертно-аналітичній, науково-дослідницькій, політико-організаційній, викладацькій, консультаційній та громадській сфері практичної професійної діяльності.</i>
Загальні компетентності	<p><i>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</i></p> <p><i>ЗК 02. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</i></p> <p><i>ЗК 03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</i></p> <p><i>ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</i></p> <p><i>ЗК 05. Здатність спілкуватися англійською мовою або іншою іноземною мовою.</i></p> <p><i>ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</i></p> <p><i>ЗК 07. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</i></p> <p><i>ЗК 08. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</i></p> <p><i>ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</i></p> <p><i>ЗК 10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</i></p> <p><i>ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати</i></p>

	<p><i>проблеми.</i></p> <p>ЗК 12. <i>Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами з інших галузей знань.</i></p> <p>ЗК 13. <i>Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</i></p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 01. <i>Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</i></p> <p>СК 02. <i>Фундаментальне знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології.</i></p> <p>СК 03. <i>Вільне володіння категорійно- поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.</i></p> <p>СК 04. <i>Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</i></p> <p>СК 05. <i>Застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.</i></p> <p>СК 06. <i>Комплексне розуміння особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту функціонування та взаємодії.</i></p> <p>СК 07. <i>Розвинена здатність використовувати широкий спектр політологічних теорій, концептів і методів для професійної інтерпретації та змістовного аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.</i></p> <p>СК 08. <i>Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні політологічні дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та високоспеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.</i></p> <p>СК 09. <i>Здатність професійно викладати соціально-політичні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.</i></p> <p>СК 10. <i>Спроможність професійно виконувати</i></p>

	<p><i>політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.</i></p> <p>СК 11. <i>Здатність до системного геостратегічного мислення.</i></p> <p>СК 12. <i>Здатність виявляти та аналізувати констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.</i></p> <p>СК 13. <i>Здатність вести дебати в рамках симуляційних ігор.</i></p> <p>СК 14. <i>Спроможність модерувати крос-культурні політичні конфлікти з урахуванням регіональної специфіки</i></p> <p>СК 15. <i>Вміння розробляти політичні рішення для наднаціональних органів управління</i></p> <p>СК 16. <i>Здатність розробляти стратегії національної безпеки для різних акторів міжнародної політекономії</i></p>
--	---

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Підсумковими та інтегративними результатами навчання за певною освітньо-професійною та/або освітньо-науковою програмою магістерського рівня за спеціальністю 052 «Політологія» мають бути отримання таких знань, умінь та навичок:

РН 1. Застосовувати критичне мислення, раціональну аргументацію, аналіз та синтез.

РН 2. Розуміти предметну область та базову специфіку професійної діяльності.

РН 3. Застосовувати знання у практичних ситуаціях.

РН 4. Вільно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

РН 5. Вільно спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою у професійній комунікації.

РН 6. Використовувати загальні та професійні інформаційні та комунікаційні технології для отримання, обробки та презентації інформації.

РН 7. Проводити дослідження на сучасному професійному рівні.

РН 8. Постійно вчитися та оволодівати сучасними професійними знаннями.

РН 9. Проводити професійний пошук, оброблення та аналіз фактів, даних та інформації з різних первинних та вторинних джерел.

РН 10. Генерувати нові ідеї (креативність).

РН 11. Визначати, формулювати та пропонувати шляхи вирішення професійних теоретичних і практичних проблем.

РН 12. Спілкуватися та презентувати свої ідеї та результати дослідження широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

РН 13. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у встановлені роботодавцем терміни.

РН 14. Комплексне розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

РН 15. Фундаментальні знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології.

РН 16. Вільно володіти категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

РН 17. Комплексне знання щодо принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

РН 18. Застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

РН 19. Комплексно розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічний, історичний та соціокультурний контекст функціонування та взаємодії.

РН 20. Розвинуто використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для інтерпретації та змістовного аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

РН 21. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні політологічні дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та спеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.

РН 22. Професійно викладати соціально-політичні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.

РН 23. Професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.

РН 24. Мислити системно та стратегічно у розгляді світової політики.

РН 25. Виявляти констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.

РН 26. Професійно вести політичні дебати від імені світових гравців.

РН 27. Модерувати крос-культурні політичні конфлікти з урахуванням регіональної специфіки.

РН 28. Професійно розробляти політичні рішення глобального рівня управління.

РН 29. Розробляти стратегії національної безпеки для різних акторів міжнародної політекономії.

VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<i>Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.</i>
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<i>Кваліфікаційна робота має передбачити самостійне розв'язання складної задачі або проблеми у політичній сфері на основі фахових досліджень та/або здійснення інновацій.</i> <i>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації даних, результатів дослідження та інших ознак академічної недоброчесності, тексти усіх кваліфікаційні роботи проходять автоматичну перевірку на наявність запозичень з інших документів.</i> <i>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.</i>
Вимоги до атестаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<i>Публічний захист передбачає викладення основного змісту кваліфікаційної роботи, підкріплене мультимедійною презентацією.</i>

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення своєчасного підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного

управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

9) інших необхідних процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Надання цієї інформації обов'язкове у випадку зазначення в Стандарті професійної кваліфікації, яка присвоюється випускникам.

Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	<i>Професійний стандарт відсутній</i>
Особливості Стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	

IX Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

A. Офіційні документи:

1. Закон «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Закон «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 01.06.2016 №600 зі змінами від 21.12.2017 №1648 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstvaosviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi>.

4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.

5. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.

6. Перелік галузей знань і спеціальностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.

Б. Корисні посилання:

1. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

2. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?start=80>

3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?start=80>

4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.html?start=80>

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» є рамковим документом, в якому визначається сукупність обов'язкових вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку таких фахівців.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей. Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть вказувати додаткові компетентності і результати навчання відповідно спеціалізації в рамках зазначеної спеціальності.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

**Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК01	x	x	x	x
ЗК02	x	x	x	x
ЗК03	x	x	x	x
ЗК04	x	x	x	x
ЗК05	x	x	x	x
ЗК06	x	x	x	x
ЗК07	x	x	x	x
ЗК08	x	x	x	x
ЗК09	x	x	x	x
ЗК10	x	x	x	x
ЗК11	x	x	x	x
ЗК12	x	x	x	x
ЗК13	x	x	x	x
Спеціальні фахові компетентності				
СК01	x	x		
СК02	x	x		
СК03	x	x	x	x
СК04	x	x		x
СК05	x	x	x	
СК06	x	x		
СК07	x	x	x	x
СК08	x	x	x	x
СК09	x	x	x	x
СК10	x	x	x	x
СК11	x	x		x
СК12	x	x		x
СК13	x	x	x	
СК14	x	x	x	x
СК15	x	x		x
СК16	x	x		x

